

Instytut Analiz, Diagnoz i Prognoz Gospodarczych w Szczecinie

70-415 Szczecin; al. Jedności Narodowej 42; tel. 0-91-46-46-949; fax 0 -91-444-21-30

**ANALIZA I DIAGNOZA PROBLEMU
DŁUGOTRWAŁEGO BEZROBOCIA
W POWIECIE SULĘCIŃSKIM**

**WYNIKI BADANIA – STRESZCZENIE
RAPORTU KOŃCOWEGO**

Autorzy projektu:

Dr Anna Gdakowicz

Dr Beata Bieszk-Stolorz

Dr Iwona Markowicz

Szczecin, czerwiec 2012

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Lubuskie
Warte zachodu

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Badanie zastało przeprowadzone w ramach projektu pod nazwą „PI-PWP TRANSADAPT” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet VI – Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.1 – Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie, Poddziałanie 6.1.1 – Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy na zlecenie Powiatowego Urzędu Pracy w Sulęcinie.

Celem przeprowadzonego badania była analiza i diagnoza długotrwałego bezrobocia w powiecie sulęcińskim. Badanie było przeprowadzone wielotorowo. Jako źródła informacji posłużyły: dane statystyczne cyklicznie opracowywane przez Powiatowy Urząd Pracy w Sulęcinie, dane indywidualne dotyczące bezrobotnych zarejestrowanych i wyrejestrowanych w PUP Sulęcin oraz ankiety przeprowadzone w trzech grupach respondentów: długotrwałe bezrobotnych, pracodawców i pracowników PUP.

Najbardziej zagrożone długotrwałym bezrobociem w powiecie sulęcińskim były następujące grupy bezrobotnych: kobiety, osoby w wieku od 55 do 59 lat, osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, osoby mieszkające w gminie Sulęcin. Największą szansę podjęcia pracy miały następujące grupy długotrwałe bezrobotnych: mężczyźni, osoby w wieku od 45 do 54 lat, osoby z wykształceniem wyższym, osoby mieszkające w gminie Torzym. Większe szanse na szybsze podjęcie pracy mieli mężczyźni, osoby w wieku od 18 do 25 lat, osoby z wykształceniem wyższym oraz osoby mieszkające w gminie Torzym.

Wśród badanych bezrobotnych ponad połowa rejestrowała się jako osoba bezrobotna co najmniej cztery razy. Kobiety najczęściej pracowały nie dłużej niż 1 miesiąc, a mężczyźni – od 1 do 5 lat. Głównymi przyczynami utraty zatrudnienia były: zakończenie pracy na czas określony, własna rezygnacja z pracy z powodów osobistych oraz niska płaca.

Bezrobotni najczęściej poszukiwali pracy za pośrednictwem urzędu pracy, bezpośrednio u pracodawcy, za pośrednictwem znajomych lub rodziny oraz Internetu. 90% badanych długotrwałe bezrobotnych stwierdziło, że otrzymało ofertę pracy z PUP, jednak nie zawsze spełniali jej kryteria. Ważnym powodem nie podjęcia pracy był brak możliwości dojazdu do miejsca pracy.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Lubuskie
Warte zachodu

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Długotrwanie bezrobotni najchętniej korzystali z proponowanych przez PUP szkoleń, przygotowania zawodowego i odbywania stażu zawodowego. Pozytywnie należy ocenić chęć uczestnictwa osób długotrwanie bezrobotnych w zajęciach klubu pracy i korzystanie z doradztwa zawodowego.

Według bezrobotnych najodpowiedniejszym wariantem wyjścia z bezrobocia było oczekiwanie na ofertę pracy oraz przekwalifikowanie się lub doskonalenie umiejętności zawodowych. Pierwszy z wymienionych wariantów świadczy o dużej bierności długotrwanie bezrobotnych. Drugi z nich jest natomiast czynną próbą wyjścia z bezrobocia i najwyżżej oceniany przez pracowników PUP.

Ankietowani bezrobotni, mimo braku pracy, generalnie byli zadowoleni ze swojego życia. Swoje niezadowolenie wyrażali głównie z sytuacji finansowej. Stąd też za najważniejsze następstwa bycia bezrobotnym wskazywali na materialne uzależnienie od innych osób oraz zubożenie rodziny. Podkreślali także, że niemal jedynym źródłem oparcia była dla nich rodzina.

Jako sposób ograniczenia bezrobocia uznano, poza oczywistym tworzeniem nowych miejsc pracy stałej, podniesienie najniższego wynagrodzenia, żeby opłacało się pracować (mężczyźni), tworzenie korzystnych warunków do szkoleń (kobiety), ograniczenie szarej strefy zatrudnienia (pracownicy PUP).

Długotrwanie bezrobotni jako główny powód nieposiadania zatrudnienia podawali: brak pracy w miejscu ich zamieszkania, brak ofert pracy zgodnych z ich kwalifikacjami. Urzędnicy podkreślali brak kwalifikacji bezrobotnych.

Długotrwanie bezrobotni byliby skłonni podjąć pracę: dorywczą bądź w systemie zmianowym, wymagającą pozostawania w pracy po godzinach, ze średnim wynagrodzeniem netto 1784 zł (dla kobiet – 1520 zł, dla mężczyźni – 2048 zł), wymagającą częstych wyjazdów służbowych (mężczyźni).

Długotrwanie bezrobotny w powiecie sulęcińskim nie posiadał dodatkowych kwalifikacji. Jednak był osobą punktualną, umiał pracować w zespole i miał motywację do pracy. Co drugi bezrobotny szczyił się schludnym wyglądem. Większość bezrobotnych poszukiwała pracy na stanowiskach fizycznych (kobiety – sprzedawca).

W ciągu najbliższych pięciu lat potrzebni będą pracownicy fizyczni zarówno wykwalifikowani, jak i niewykwalifikowani. Zapotrzebowanie będzie zgłaszane również na sprzedawców (a w tym zawodzie widziałoby się ponad 60% kobiet długotrwanie bezrobotnych) i pracowników produkcji. Innym poszukiwanym przez pracodawców zawodem był operator maszyn. Ponieważ ten rodzaj stanowiska

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Lubuskie
Warte zachodu

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

wymaga od kandydata odpowiedniego przeszkolenia – urząd pracy powinien organizować kursy i szkolenia właśnie w tym kierunku.

Przeciwdziałanie bezrobociu (w tym długotrwałemu) wymaga konsolidacji działań ze strony firm, które tworzą stanowiska pracy oraz instytucji, których zadaniem jest niesienie pomocy osobom szukającym zatrudnienia. Oczekiwania ze strony firm były dobrze rozpoznane przez urząd pracy, co mogło gwarantować współpracę i wspólne działanie na rzecz zwalczania bezrobocia w regionie.

Stwierdzono negatywny wpływ bezrobocia na gospodarkę w regionie, gdyż obniża poziom życia mieszkańców, jednak wystąpiły problemy ze znalezieniem odpowiednich pracowników (pracodawcy), wskazywano również na obniżenie oczekiwań płacowych (pracownicy PUP).

Uważa się, że długotrwanie bezrobotni mogą być wartościowymi pracownikami, chociaż długotrwałe bezrobocie rozleniwia i obniża motywację do pracy. Ważną uwagą jest brak umiejętności autoprezentacji tych osób, co może być problemem podczas rozmów kwalifikacyjnych.

Stąd też wynika potrzeba pomocy w aktywizacji osób w trudnej sytuacji. Takie działania urzędu pracy jak szkolenia, staże zawodowe, przygotowanie zawodowe, doradztwo zawodowe czy zajęcia klubu pracy są potrzebne, na co zwracają uwagę również sami bezrobotni. Działania te mają na celu przygotowanie długotrwałe bezrobotnych do aktywnego poszukiwania zatrudnienia. Należy zauważyć, że osoby długo pozostające bez pracy za najważniejszy wariant wyjścia z bezrobocia uznały oczekiwanie na ofertę pracy zgodną z ich zawodem, co wskazuje na bierność zachowań. Jednak wyrazili oni również chęć przekwalifikowania się lub doskonalenia zawodowego. Rolą urzędu pracy jest stworzenie warunków i motywowanie długotrwałe bezrobotnych do szkoleń ułatwiających znalezienie pracy. Pracownicy urzędu mają najlepsze rozeznanie w sytuacji na rynku pracy w regionie. Ich kontakt z jednej strony z pracodawcami a z drugiej strony z bezrobotnymi może sprzyjać koordynacji działań na rzecz poprawy sytuacji w powiecie.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Lubuskie
Warte zachodu

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

